

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף קי"ט בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include.

ושהיה בכור נוטל שני חלקים

The בניו of צלפחד received an additional portion, because their father צלפחד was a firstborn son to his father חפר, and therefore he inherited a double share in his father's portion in the land of Eretz Yisroel.

And even though the land was never actually in חפר's possession

ארץ ישראל מוחזקת היא

The land of ארץ ישראל was considered already in the possession of the מצרים

יודע היה משה רבינו שבנות צלפחד יורשות הן

אבל לא היה יודע אם נוטלות חלק בכורה אם לאו

However, he was not sure whether we say ארץ ישראל מוחזקת היא and they were also entitled to their father's double portion of בכורה?

A

ושהיה בכור
נוטל שני חלקים

ארץ ישראל מוחזקת היא

יודע היה משה רבינו
שבנות צלפחד יורשות הן
אבל לא היה יודע
אם נוטלות חלק בכורה
אם לאו

B The Machlokes regarding

חולקין כבוד לתלמיד ברב

Whether or not one may show respect to a student in the presence of his Rebbe

בנות צלפחד

חכמניות הן

דרשניות הן

צדקניות הן

The proofs that the בנות צלפחד, were clever, learned and righteous.

יבום

If a person dies without leaving children, his brother is obligated to marry the widow. However, if the person had daughters, even though he had no sons, there is no חיוב

because the Pasuk states

ובן אין לו

עיין עליו

Seek out any children.

B

חולקין כבוד לתלמיד
במקום הרב

בנות צלפחד חכמניות הן
דרשניות הן צדקניות הן

יבום

ובן אין לו
עיין עליו

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught
'בנות צלפחד נטלו וכו'
ושהיה בכור נוטל שני חלקים

The בנות צלפחד received an additional portion, because their father צלפחד was a firstborn son of his father חפר and he got a double share in his father's portion in Eretz Yisroel, which was then inherited by his daughters.

The Gemara asks

ואמאי ראוי הוא

Why was צלפחד entitled to the double portion of a בכור? Since חפר died in the Midbar, the land was never actually in his possession, it was merely bequeathed to him because he was from the יוצאי מצרים, and
ואין הבכור נוטל בראוי כבמוחזק

A בכור is entitled to a double portion only from the assets that were in his father's possession before he died, but not in those assets that only came into his father's possession after he died.

1

**בנות צלפחד נטלו וכו'
ושהיה בכור נוטל שני חלקים**

The בנות צלפחד received an additional portion, because their father צלפחד was a firstborn son.

ואמאי ראוי הוא

Why was צלפחד entitled to the double portion of a בכור? Since חפר died in the Midbar, the land was never actually in his possession, it was merely bequeathed to him because he was from the יוצאי מצרים,

ואין הבכור נוטל בראוי כבמוחזק

A בכור is entitled to a double portion only from the assets that were in his father's possession before he died.

2 The Gemara explains

אמר רבה
ארץ ישראל מוחזקת היא
As the Rashbam explains, the land of ישראל was considered already in the possession of the מצרים. As the Pasuk states
ונתתי אותה לכם מורשה
כלומר אני נתתי לכם ירושה
As the Rashbam on Amud Bais explains, the word לכם, to you, indicates that the land was given to the Yidden while they were still in מצרים.

And the Gemara proceeds to explain that this was actually Moshe Rabbeinu's doubt regarding the claim of the צלפחד:

As the Braisa states
רבי שמעון השקמוני אומר
יודע היה משה רבינו
שבנות צלפחד יורשות הן
אבל לא היה יודע
אם נוטלות חלק בכורה אם לאו
knew that the בנות צלפחד are entitled to inherit their father's portion. However, he was not sure whether
ארץ ישראל מוחזקת היא
And they are also entitled to their father's double portion of בכורה, because it's considered מוחזק;
OR
ארץ ישראל לאו מוחזקת היא
And they are not entitled to their father's double portion of בכורה, because it is ראוי;

And his ספק was based on the Pasuk
'ונתתי אותה לכם מורשה אני ה'

Does the word מורשה also mean ירושה, inheriting FROM others, and this teaches
ירושה היא לכם מאבותיכם
The Yidden who left מצרים already inherited the land from the אבות; and therefore
ארץ ישראל מוחזקת היא
OR
The word מורשה does not mean ירושה, inheriting, but only שמורישין ואינן יורשין
The Yidden who left מצרים will only bequeath the land to their descendants but they will not actually inherit this land, and the Pasuk foretells the future that the Yidden who left מצרים at age twenty will not enter Eretz Yisroel as a result of the מרגלים; and therefore
ארץ ישראל לאו מוחזקת היא

2

אין ריב
ארץ ישראל מוחזקת היא

The land of ישראל was considered already in the possession of the מצרים.

As the Pasuk states

**ונתתי אותה לכם מורשה
כלומר אני נתתי לכם ירושה**

the word לכם, to you, indicates that the land was given to the Yidden while they were still in מצרים.

This was actually Moshe Rabbeinu's doubt regarding the claim of the צלפחד:

As the Braisa states

רבי שמעון בלקמוני אומר

**יודע היה משה רבינו
שבנות צלפחד יורשות הן**

אבל לא היה יודע

אם נוטלות חלק בכורה אם לאו

knew that the בנות צלפחד are entitled to inherit their father's portion. However, he was not sure whether

**ארץ ישראל לאו
מוחזקת היא**

And they are not entitled to their father's double portion of בכורה, because it is ראוי.

**ארץ ישראל
מוחזקת היא**

And they are also entitled to their father's double portion of בכורה, because it is מוחזק.

And his ספק was based on the Pasuk

'ונתתי אותה לכם מורשה אני ה'

**שמורישין
ואינן יורשין**

The Yidden who left מצרים will only bequeath the land to their descendants but they will not actually inherit this land.

Therefore
**ארץ ישראל
לאו מוחזקת היא**

ירושה
inheriting from others,

ירושה היא לכם מאבותיכם
The Yidden who left מצרים already inherited the land from the אבות;

Therefore
**ארץ ישראל
מוחזקת היא**

3 Hashem replied to משה רבינו ונתן תתן להם אחוזת נחלה וגו' והעברת נחלת אביהן להן
 As the Gemara explains in the previous Daf, והעברת זו חלק בכורה
 The word והעברת refers to a בכור as the Pasuk states elsewhere regarding בכור; והעברת כל פטר רחם

Therefore, מורשה teaches both ירושה לכם מאבותיכם
 And מורישין ואינן יורשין
 =====

3 Hashem replied to משה רבינו ונתן תתן להם אחוזת נחלה וגו' והעברת נחלת אביהן להן
 15 חלק בכורה
 והעברת כל פטר רחם
 Therefore, מורשה teaches both ירושה לכם מאבותיכם
 And מורישין ואינן יורשין

4 The Gemara now elaborates on the incident of the בנות צלפחד:
 The Pasuk states ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל העדה
 The Gemara asks אפשר עמדו לפני משה כו' ולא אמרו להן דבר ועמדו לפני הנשיאים וכל העדה
 If the Gemara asks first approached בנות צלפחד and he had no answer, why did they then go to all the others who were merely students of משה רבינו? They would certainly have no answer?

The Gemara offers two answers:
 רבי יאשיהו says סרס המקרא ודרשהו
 The Pasuk was written in reverse and must be read as follows:
 They approached משה רבינו, and before that, they had approached אלעזר, and before that, they had approached הנשיאים.

רבי אליעזר says בבית המדרש היו יושבין והלכו ועמדו להן לפני כולן
 They were all in the Bais Medrash and the בנות צלפחד presented their claim to משה and אלעזר and the נשיאים all at once.

4 ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל העדה
 אפשר עמדו לפני משה כו' ולא אמרו להן דבר ועמדו לפני הנשיאים וכל העדה
 משה רבינו first approached בנות צלפחד and he had no answer, why did they then go to all the others who were merely students of משה רבינו? They would certainly have no answer?

רבי אליעזר says בבית המדרש היו יושבין והלכו ועמדו להן לפני כולן
 They were all in the Bais Medrash and the בנות צלפחד presented their claim to משה and אלעזר and the נשיאים all at once.

רבי יאשיהו says סרס המקרא ודרשהו
 The Pasuk must be read as follows:
 משה רבינו, and before that they had approached אלעזר, and before that they approached the נשיאים.

חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

5

And the Gemara explains:

רבי אליעזר holds

חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

One may show respect to a student in the presence of his Rebbe. Therefore, the בנות צלפחד presented their claim to אלעזר and the נשיאים even while their Rebbe משה רבינו was present.

While רבי יאשיהו holds

אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

One may not show respect to a student in the presence of his Rebbe. Therefore, the בנות צלפחד approached each one separately, when their Rebbe משה רבינו was not present.

The Gemara concludes with the following distinction in רבי אליעזר's opinion:

דפליג ליה רביה יקרא

חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

Only if the Rebbe previously showed respect to this student, another person may also show respect to the student while his Rebbe is present, because

ודאי ניחא ליה שיחלקו לו גם אחרים כבוד

The Rebbe wants all others to also show respect for this student, and

משה רבינו פליג יקרא לכל ישראל

משה רבינו showed respect to all the Yidden.

However

דלא פליג ליה רביה יקרא

אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

If the Rebbe did not previously show respect to this student, another person may not show respect to the student while his Rebbe is present, because this detracts from the Rebbe's honor.

=====

5

רבי אליעזר
חולקין כבוד לתלמיד
במקום הרב

דלא פליג ליה רביה יקרא
אין חולקין כבוד לתלמיד
במקום הרב

If the Rebbe did not previously show respect to this student, another person may not show respect to the student while his Rebbe is present, because this detracts from the Rebbe's honor.

דפליג ליה רביה יקרא
חולקין כבוד לתלמיד
במקום הרב

Only if the Rebbe shows respect to this student, may another person show him respect in front of his Rebbe, because

ודאי ניחא ליה שיחלקו לו גם אחרים כבוד

and

משה רבינו פליג יקרא לכל ישראל

showed respect to all the Yidden.

6 The Gemara now elaborates on the incident of the בנות צלפחד:

The Pasuk states
ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן
ולפני הנשיאים וכל העדה

The Gemara asks

אפשר עמדו לפני משה כו' ולא אמרו להן דבר
ועמדו לפני הנשיאים וכל העדה
If the Gemara first approached בנות צלפחד and he had no
answer, why did they then go to all the others who were
merely students of משה רבינו? They would certainly have
no answer?

The Gemara offers two answers:

רבי יאשיהו says

סרס המקרא ודרשהו

The Pasuk was written in reverse and must be read as
follows:

They approached משה רבינו, and before that, they had
approached אלעזר, and before that, they had approached
the נשיאים.

רבי אליעזר says

בבית המדרש היו יושבין

והלכו ועמדו להן לפני כולן

They were all in the Bais Medrash and the בנות צלפחד
presented their claim to משה and אלעזר and the נשיאים all at
once.

And the Gemara explains:

רבי אליעזר holds

חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

One may show respect to a student in the presence of his
Rebbe. Therefore, the בנות צלפחד presented their claim to
אלעזר and the נשיאים even while their Rebbe משה רבינו
was present.

While רבי יאשיהו holds

אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

One may not show respect to a student in the presence of
his Rebbe. Therefore, the בנות צלפחד approached each one
separately, when their Rebbe משה רבינו was not present.

6

ותעמדנה לפני משה
ולפני אלעזר הכהן
ולפני הנשיאים וכל העדה

?

אפשר עמדו לפני משה כו'
ולא אמרו להן דבר
ועמדו לפני הנשיאים וכל העדה

If the בנות צלפחד first approached משה רבינו
and he had no answer, why did they then go to all the
others who were merely students of משה רבינו?
They would certainly have no answer?

רבי אליעזר

בבית המדרש
היו יושבין
והלכו ועמדו להן
לפני כולן

They were all in the Bais
Medrash and the בנות צלפחד
presented their claim to משה
and אלעזר and the נשיאים
all at once.

חולקין כבוד
לתלמיד
במקום הרב

רבי יאשיהו

סרס המקרא
ודרשהו

The Pasuk must be read
as follows:
They approached משה רבינו,
and before that
they had approached אלעזר,
and before that
they approached the נשיאים.

אין חולקין כבוד
לתלמיד
במקום הרב

7 The Gemara concludes with the following distinction in רבי אליעזר's opinion:
 דפליג ליה רביה יקרא
 חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב
 Only if the Rebbe previously showed respect to this student, another person may also show respect to the student while his Rebbe is present, because
 ודאי ניחא ליה שיחלקו לו גם אחרים כבוד
 The Rebbe wants all others to also show respect for this student, and
 משה רבינו פליג יקרא לכל ישראל
 Mשה רבינו showed respect to all the Yidden.

However
 דלא פליג ליה רביה יקרא
 אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב
 If the Rebbe did not previously show respect to this student, another person may not show respect to the student while his Rebbe is present, because this detracts from the Rebbe's honor.

=====

7

רבי אליעזר
**חולקין כבוד לתלמיד
 במקום הרב**

<p>דלא פליג ליה רביה יקרא אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב</p> <p><i>If the Rebbe did not previously show respect to this student, another person may not show respect to the student while his Rebbe is present, because this detracts from the Rebbe's honor.</i></p>	<p>דפליג ליה רביה יקרא חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב</p> <p><i>Only if the Rebbe shows respect to this student, may another person show him respect in front of his Rebbe, because ודאי ניחא ליה שיחלקו לו גם אחרים כבוד and משה רבינו פליג יקרא לכל ישראל showed respect to all the Yidden.</i></p>
--	--

8 The Gemara proceeds with a Braisa

תנא בנות צלפחד

חכמניות הן

דרשניות הן

צדקניות הן

The בנות צלפחד, were clever, learned and righteous

1.

חכמניות הן

שלפי שעה דברו

We see that the בנות צלפחד were clever, because they waited for the right opportunity.

שהיה משה רבינו יושב ודורש בפרשת יבמין

יבום of משה רבינו was discussing the Mitzvah of

If a person dies without leaving children, his brother is obligated to marry the widow. However, if the person had

daughters, even though he had no sons, there is no חיוב

יבום, because the Pasuk states

ובן אין לו

עיין עליו

Seek out any children.

Upon hearing this, the בנות צלפחד said to משה רבינו

אם כבן אנו חשובין

תנה לנו נחלה כבן

If daughters are considered successors of their father regarding Yibum, then we are entitled to his inheritance.

אם לאו

תתיבם אמנו

And if daughters are not considered successors of their father, and we are not entitled to his inheritance, then our mother should be obligated in Yibum, because our father had no sons?

'מיד ויקרב משה את משפטן לפני ה'

Moshe presented this question before Hashem.

8

ברייתא

תנא

בנות צלפחד חכמניות הן
דרשניות הן צדקניות הן

The בנות צלפחד, were clever, learned and righteous

1

חכמניות הן
שלפי שעה דברו

We see that the בנות צלפחד were clever, because they waited for the right opportunity.

שהיה משה רבינו יושב ודורש
בפרשת יבמין

יבום of משה רבינו was discussing the Mitzvah of

If a person dies without leaving children, his brother is obligated to marry the widow.

However, if the person had daughters, even though he had no sons, there is no חיוב

יבום, because the Pasuk states

ובן אין לו

עיין עליו

Seek out any children.

Upon hearing this, the בנות צלפחד said to משה רבינו

אם לאו

תתיבם אמנו

And if daughters are not considered successors of their father, then our mother should be obligated in Yibum, because our father had no sons?

אם כבן

אנו חשובין

תנה לנו נחלה כבן

If daughters are considered successors of their father regarding Yibum, then we are entitled to his inheritance.

'מיד ויקרב משה את משפטן לפני ה'

Moshe presented this question before Hashem.

9

2.

דרשניות הן

We see that the בנות צפלהד were learned, because they stated כי אין לו בן which implies

אילו היה לו בן

לא דברנו

If our father had a son, we would not have made our claim, because they were aware of the Halachah of

בן קודם

Only if there are no sons, a daughter inherits her father's assets, but if there are sons, a daughter does not inherit her father's assets.

3.

צדקניות הן

שלא נישאו אלא להגון להן

We see that the בנות צלפחד were righteous, because even though they were permitted to marry to any Shevet - as taught in the next Daf - they chose to marry only their

cousins who were from the same שבט.

9

2

דרשניות הן

We see that the בנות צפלהד were learned, because they stated

כי אין לו בן

which implies

אילו היה לו בן - לא דברנו

If our father had a son, we would not have made our claim, because they were aware of the Halachah of

בן קודם

Only if there are no sons, a daughter inherits her father's assets.

3

צדקניות הן

שלא נישאו אלא להגון להן

We see that the בנות צלפחד were righteous, because even though they were permitted to marry to any Shevet - they chose to marry only their cousins who were from the same שבט.